

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/502/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221587
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4412221587.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 24. marca 2014 č. k. 9C/203/2012-43, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 1, 2 písm. c) d), § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z. z., a keďže žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná pred 01. 06. 2011, z dôvodu citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku potom vyplýva, že po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu, súd do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. V predmetnej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 3.633,85 eura a nemajetkovú ujmu v peniazoch v sume 726,77 eura a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím až dňa 13. 07. 2011, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Súd pri rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona. Z vykonaného dokazovania mal nesporne preukázané, že navrhovateľ sa písomne obrátil na odporcu, ako na príslušný orgán so svojim nárokom na náhradu škody. Odporca nerozporoval túto skutočnosť, nárok na náhradu škody navrhovateľovi neuspokojil. Z týchto dôvodov sa navrhovateľ obrátil so svojim návrhom na súd. Tvrdenie navrhovateľa, že Okresný súd Nové Zámky v exekučnej veci sp. zn. 15Er 894/2011 nevydal poverenie pre súdneho exekútora v zákonnej lehote, je nepravdivé. Okresný súd v Nových Zámkach postupoval v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a písomné poverenie pre súdneho exekútora nevydal, ale jeho návrh zamietol, pričom 15-dňová lehota sa na takéto rozhodnutie nevzťahuje. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 28. 04. 2011 sa u súdneho exekútora začalo exekučné konanie na základe návrhu oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava proti povinnému C. Z., pre vymoženie sumy 1.088,46 eura s príslušenstvom, priznanej rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 23. 02. 2011 sp. zn. SR 15295/10, pričom dňa 23. 6. 2011 bola Okresnému súdu v Nových Zámkach doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr.

Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie. V predmetnej exekučnej veci bol dňa 13. 07. 2011 zamietnutý návrh na vydanie poverenia. Proti tomuto uzneseniu odvolanie podané nebolo, preto nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 08. 2011. Následne bolo exekučné konanie zastavené, pričom ani proti tomuto rozhodnutiu odvolanie podané nebolo a nadobudlo právoplatnosť. Bolo takto rozhodnuté z dôvodu, že exekučný titul bol v rozpore so zákonom, pričom súd poukázal na ustálenú judikatúru NS SR (rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo 105/2011). Nakoľko nie sú tým splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v ustanovení § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol, pričom mal za to, že na zamietnutie návrhu o vydanie poverenia sa 15-dňová lehota nevzťahuje. Exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, a preto nemohlo z jeho strany dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, tým nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v ustanovení § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., z ktorého dôvodu súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 OSP, keď v konaní úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne nevznikli a ani si ich neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd 1. stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritorne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Navrhovateľ sa podaným návrhom od odporcu domáhal náhrady majetkovej škody v sume 3.633,85 eura a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 726,77 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, ktorý mal spočívať v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia

zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky v exekučnej veci sp. zn. 15Er/894/2011. Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenská rozhodcovská, a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 15295/10.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ods. 2 citovaného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2 citovaného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods.1 citovaného zákona právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011 (ďalej len Exekučný poriadok) exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2 citovaného zákona súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolačný súd, vychádzajúc z dokazovania súdom prvého stupňa zistil, že exekúcia v danej veci začala dňa 28. 04. 2011 a súdny exekútor podal na Okresnom súde Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 23. 06. 2011 a uznesením zo dňa 13. júla 2011 č. k. 15Er/894/2011-10 súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 06. 06. 2011 zamietol. Podľa názoru odvolacieho súdu, podľa Exekučného poriadku účinného od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, teda v čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnym exekútorom, z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že pre rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na základe rozhodcovského rozsudku, čo bolo aj v tomto prípade, lehota od 01. 06. 2010 neplatila, a pokiaľ súd vydal uznesenie č. k. 15Er/894/2011-10, ktorým žiadosť JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 06. 06. 2011 zamietol dňa 13. 07. 2011, teda v primeranej lehote, takýmto konaním súdu 1. stupňa nemohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu v danej veci. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom platí, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. V danej veci pritom nebolo zistené, žeby v exekučnej veci, od ktorej si navrhovateľ svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase. Vychádzajúc z okolností daného prípadu odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutím súdu v primeranej lehote a preskúmaním exekučného titulu súdom 1. stupňa pri vydávaní žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu ako jednej z podmienok zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup. Ohľadom záveru súdu prvého stupňa o možnosti preskúmania exekučného titulu v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje, pričom tiež poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo 105/2011 a 4Cdo 31/2013). Keďže v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup súdu 1. stupňa ako jednej z podmienok zodpovednosti štátu za škodu, ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, odvolací súd, rovnako ako súd 1. stupňa, dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný, výškou škody nebolo potrebné sa zaoberať, preto pokiaľ súd 1. stupňa návrh navrhovateľa zamietol, jeho rozhodnutie je vecne správne. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 OSP rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, k odvolacím dôvodom navrhovateľa dodáva, že keďže navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP). Tvrdenie navrhovateľa, že súd v danej veci aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, je nesprávne. Súd 1. stupňa citoval dané ustanovenie v správnom znení, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu a vo veci rozhodol v primeranej lehote, nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní mu trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.